

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційне дослідження

Приймук Олесі Олександрівни

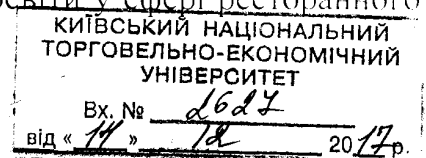
«Психологічні умови формування професійних якостей здобувачів вищої освіти»,

*представлене на здобуття наукового ступеня кандидата
психологічних наук зі спеціальності*

19.00.10 – організаційна психологія; економічна психологія

Тема дисертаційного дослідження Приймук Олесі Олександрівни в контексті наукового теоретико-методологічного і практичного значення є актуальною, оскільки специфіка розвитку ресторанного бізнесу значною мірою залежить від фахівців, що безпосередньо працюють у сфері ресторанних послуг. Людський фактор у ресторанному бізнесі відіграє ключову роль, адже задоволення потреб споживача на високому рівні, поряд з професійними навичками і уміннями, потребує комунікативних здібностей, емоційно-вольової стійкості, урівноваженості, спостережливості та вираженої мотиваційної та професійної спрямованості. Тобто психологічний компонент у системі формування професійно важливих якостей здобувачів вищої освіти у сфері ресторанного бізнесу має суттєве значення. Це й визначає доцільність і практичне значення даного дисертаційного дослідження.

На основі ґрунтовного теоретичного аналізу наукових джерел за тематикою дослідження авторкою проаналізовано сутність поняття «професійно важливі якості», визначено, які з них характерні саме для фахівців ресторанного бізнесу, а також удосконалено загальні підходи до діагностики, що дало змогу визначити зміст структурних компонентів професійно важливих якостей здобувачів вищої освіти у сфері ресторанного бізнесу.

Авторкою розроблено концептуальну модель формування професійно важливих якостей здобувачів вищої освіти у сфері ресторанного бізнесу, яка містить теоретичну базу, обґрунтований комплекс методів і психодіагностичних методик дослідження та комплексну тренінгову програму формування окремих її структурних компонентів.

Приймук О.О. довела ефективність використання комплексної тренінгової програми розвитку професійно важливих якостей здобувачів вищої освіти, що виявляється у суттєвому поліпшенні показників її структурних компонентів порівняно з фоновими та контрольними даними.

Цінність даної роботи полягає у тому, що отримані результати мають практичне значення, оскільки рекомендовані до використання при впровадженні заходів з психологічного забезпечення навчальної і професійної діяльності у: ЗВО України; лабораторіях професійної діагностики і профорієнтації; соціально-психологічних службах під час роботи з молоддю при державних міських адміністраціях; центрах довузівської підготовки та установах Міністерства освіти і науки України.

Дослідження О.О. Приймук є вагомим внеском у розробку комплексної науково-дослідницької теми Київського національного торговельно-економічного університету (п.4 «Психологічне забезпечення професійної підготовки і діяльності працівників торговельних, банківських і туристичних організацій (підприємств)» № 0115U0004307).

Загалом дисертаційна робота характеризується чіткістю і логічністю на кожному етапі її виконання – від обґрунтування наукового апарату дослідження (визначенні актуальності теми, об'єкта, предмета, мети і завдань дослідження, презентації його методологічної бази і методів) до викладу основного матеріалу в розділах дисертації та її висновках. Це свідчить про високий рівень наукової обізнаності і культури авторки, і, як результат, проведення дослідження на науковому рівні та отримання надійних і вірогідних результатів.

Теоретичний аналіз проблеми, представлений у першому розділі «Теоретичні основи вивчення професійно важливих якостей у професіогенезі особистості» дозволив авторці дисертації проаналізувати наукові підходи до вивчення професійно важливих якостей у системі професіогенезу особистості та теоретико-методологічні особливості психологічних умов їх формування; розкрити основні підходи до вивчення наукового об'єкту, уточнити понятійний апарат, обґрунтувати теоретико-методологічну базу дослідження; розглянути понятійний апарат дослідження, розкрити сутність термінологічних характеристик таких понять, як: «професійно важливі якості», «професіогенез», «професійна придатність», «психологічні умови», «індивідуальні особливості», «фахівець» тощо.

Слід відзначити ретельний теоретичний та емпіричний аналізи професійно важливих якостей, які позитивно та негативно сприяють професійному розвитку здобувачів вищої освіти у сфері ресторанного бізнесу.

Так, професійна мотивація; загальна і професійна підготовленість; рівень функціональної готовності й резервів організму до трудової діяльності; індивідуально-психологічні характеристики людини і насамперед відповідність ПВЯ вимогам конкретної професії позитивно сприяють кінцевому успіху професійного становлення.

Водночас виявлено, що в процесі навчання менш за все піддаються змінам психічні процеси та функції, обумовлені типологічними особливостями фахівців, моральні якості та деякі риси характеру (відповідальність, добросовісність, акуратність, скромність, дисциплінованість).

У другому розділі «Організація роботи та концептуальна модель дослідження і формування професійно важливих якостей здобувачів вищої освіти» авторкою здійснено психологічний аналіз вимог професії до фахівців ресторанного бізнесу; обґрунтовано психодіагностичний інструментарій дослідження, розроблено Комплексну тренінгову програму формування

професійно важливих якостей здобувачів вищої освіти у сфері ресторанного бізнесу та емпіричну модель дослідження професійно важливих якостей.

Приймук О.О. охарактеризувала сутність понять «професійна діяльність», визначила професійні назви робіт у сфері ресторанної справи, а також кваліфікаційні вимоги до них. Проаналізувавши досвід іноземних вчених авторка з'ясувала перелік ключових вимог менеджерів ресторанного господарства.

Вірогідність результатів дисертаційної роботи аргументується методологічним і теоретичним обґрунтуванням її вихідних положень, належною репрезентативністю отриманої інформації, а також якісним аналізом отриманих даних за допомогою комп'ютерної програми SPSS.

У третьому розділі «Результати емпіричного дослідження та апробація комплексної тренінгової програми формування професійно важливих якостей здобувачів вищої освіти» Приймук О.О. представила аналіз показників професійних якостей в динаміці освітньо-професійного навчання з першого по п'ятий курс, результати експертного опитування щодо визначення ПВЯ, факторного і кореляційного аналізу взаємозв'язків психологічних показників методик, за якими проводилося дослідження, а також визначено ефективність комплексної тренінгової програми в експериментальній групі студентів.

Схвальної оцінки заслуговує розроблена Приймук О.О. Комплексна тренінгова програма щодо оптимізації психологічних умов формування професійних якостей здобувачів вищої освіти.

Загальні висновки в стислому вигляді підсумовують результати дисертаційної роботи і свідчать про досягнення мети, реалізацію завдань, бачення автором дисертації можливих перспектив подальшої розробки проблеми. Вони є науково обґрунтованими, чітко сформульованими, викладені достатньо повно і в необхідній логічній послідовності.

Автореферат та публікації автора відображають основні положення дисертації.

Дослідницький матеріал є цікавим і повною мірою розкриває перелік висунутих авторкою завдань у межах дисертаційного дослідження. Виконана Приймук О.О. дисертаційна робота є цілісною і змістовною працею. Дисертантка виявила належне вміння аналізувати і систематизовано викладати фактичні дані, узагальнювати результати досліджень та подавати аргументовані висновки.

Оцінюючи позитивно проведені дослідження, разом з тим, слід висловити певні зауваження і побажання:

1. У підрозділі 2.2 досить детально і багато за обсягом представлено опис Комплексної тренінгової програми. На думку опонента, враховуючи її детальний виклад змісту у додатку Д, доцільно було б зробити опис програми у розділі 2.2. більш структурованим і коротшим.

2. У підрозділі 2.2.1 авторка представила обґрунтування наукової бази як теоретичних, так і методологічних джерел щодо психодіагностики особливостей людини. На нашу думку, це не зовсім доцільно, оскільки, даний матеріал досить відомий та достатньо представлений у навчально-методичних джерелах.

3. Дисертація тільки б збагатилася, якби авторка більш широко виокремила напрацювання іноземних вчених щодо психологічних умов формування професійних якостей здобувачів вищої освіти.

4. Перший і другий висновки виявилися занадто об'ємними, можливо бажано їх було б дещо скоротити.

5. На погляд опонента, в авторефераті можна було б більш детально розкрити зміст наукової новизни щодо психологічних умов формування професійних якостей здобувачів вищої освіти.

6. Робота не позбавлена певних орфографічних, стилістичних та семантичних неточностей.

Однак, висловлені побажання та зауваження не знижують загальної позитивної оцінки проведеного дослідження Приймук Олесі Олександрівни.

Висновок: дисертаційне дослідження Олесі Олександрівни Приймук

на тему «Психологічні умови формування професійних якостей здобувачів вищої освіти» відповідає всім вимогам п.11, п.12 та п.13 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 року № 567, які висуваються до кандидатських дисертацій, а його авторка заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата психологічних наук зі спеціальності 19.00.10 – організаційна психологія; економічна психологія.

Офіційний опонент:

кандидат психологічних наук,
доцент,

Вищий навчальний заклад
«Університет економіки та
права «КРОК»,

професор кафедри психології

I.V. Сингаївська

« _____ » грудня 2017 р.

Сингаївська І.В. засвідчує
Директор департаменту кадрів Вищого навчального закладу
«Університет економіки та права "Крок"»
Сингаївська І.В.
_____ 20 ____ р.